

ОСОБЛИВОСТІ ПОШИРЕННЯ БАБЕЗІОЗУ СОБАК В УМОВАХ м. ЗАПОРІЖЖЯ ТА ОБЛАСТІ

Люлін П.В.¹ к.вет.н., доцент,
Богач М.В.², д.вет.н., професор.
Дюміна Х.С.³, студентка 4 курсу

¹Державний біотехнологічний університет, м.Харків, Україна

²Одеська дослідна станція ННЦ «Інститут експериментальної та клінічної ветеринарної медицини НААН» м. Одеса, Україна

³Державний біотехнологічний університет, м.Харків, Україна

liulinpetr@gmail.com

Актуальність проблеми. Бабезіоз собак одна з найпоширеніших трансмісивних природно-вогнищевих захворювань збудниками якого є одноклітинні ендемічні (внутрішньоеритроцитарні) паразити.

Останніми роками в Україні зберігається тенденція значного поширення захворюваності собак на babesіоз. Причинами якого є зазвичай періодичні (весняно-літні та літньо-осінні) спалахи хвороби обумовлені періодичними нападами кліщів-переносників, способом їх життя особливостями - сезонної активізації та живлення на тваринах-годувальниках у теплу весна-літо-осінь пори року і здатність збудників *Babesia spp.* до розмноження та накопичення в організмі біологічних переносників - кліщів родини Ixodidae, а також способів передачі збудників трансфазно та трансваріально що забезпечує існування природно-вогнищевих осередків та періодичних спалахів babesіозу собак на окремих територіях. На активацію кліщів значно впливають кліматичні, особливо температурні фактори [1]. Глобальні кліматичні зміни, тенденція до потепління безумовно можуть впливати на активність кліщів родини Ixodidae тому дослідження поширення та сезонної динаміки захворюваності собак на babesіоз є важливими та актуальними.

Мета. Дослідити стан епізоотичної ситуації щодо поширення та сезонної динаміки babesіозу собак у м. Запоріжжя та області.

Матеріал і методи. Дослідження проводили на базі «Ветеринарної лікарні на Зеленому» (м. Запоріжжя), лабораторії кафедри фармакології та паразитології Державного біотехнологічного університету (м. Харків). Матеріалом досліджень слугували літературні джерела, офіційні документи ветеринарної звітності, результати власних клініко-паразитологічних та лабораторних гематологічних досліджень. У хворих та підозрюваних на захворювання собак з капілярів вуха відбирали кров (перші краплі), виготовляли тонкі мазки, фарбування здійснювали за методом Романовського-Гімза або фарбами «Лейкодиф 200 (LDF 200)» (Erba Lachema, Чехія) [2] та досліджували за світлової мікроскопії зб. 10x100 (мікроскоп «Carl Zeiss» Jena, Німеччина).

Результати досліджень. За даними літератури та документів ветеринарної звітності babesіоз собак має значне поширення в Україні. Як зазначає більшість авторів прояв хвороби характеризується вираженою сезонністю, проявляється у весняно-осінній період з двома піковими періодами у квітні-травні та вересні-жовтні, а з червня по серпень та з жовтня по грудень інколи можуть реєструватись поодинокі випадки захворювання, що, очевидно, пов'язано з нападами кліщів на тварин чи загостренням хвороби за хронічного перебігу або паразитозівства.

За даними аналізу документів ветеринарної звітності та записів амбулаторних журналів територія м. Запоріжжя та області є стаціонарно неблагополучною по babesіозу собак. У ветеринарній лікарні на Зеленому (м. Запоріжжя) протягом 2023 року за клініко-паразитологічних та спеціальних лабораторних досліджень babesіоз встановлено у 217 собак. Діагноз вважали підтвердженим за наявності в еритроцитах - парних грушоподібної форми збудників babesій. Екстенсивність інвазії серед собак становила в середньому від 5,6

% до 28,5% з основними спалахами у весняно-літній (березень, квітень, травень, червень) і осінній (вересень, жовтень) періоди (рис. 1).

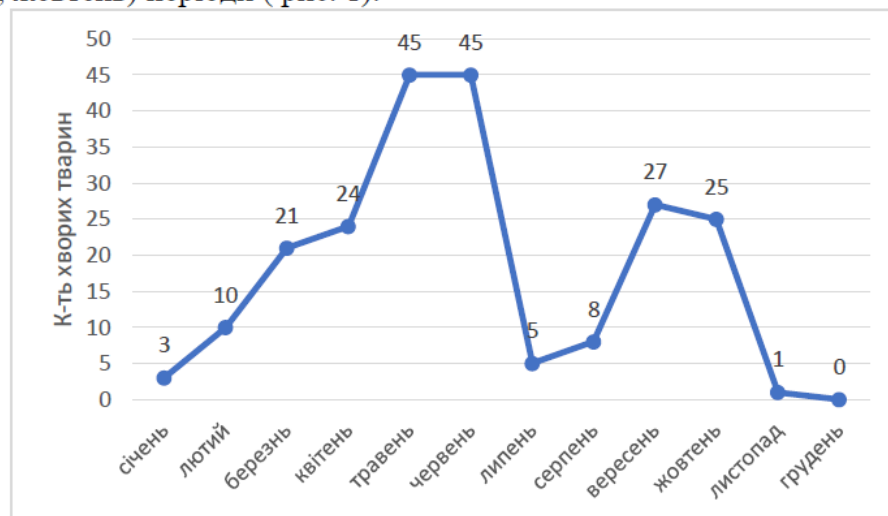

Рис. 1. Захворюваність собак на бабезіоз

Разом із зазначеним аналіз захворюваності собак на бабезіоз за звітний період вказує на прояви хвороби протягом року, що безпосередньо та опосередковано вказує на наявність контактів собак з кліщами-переносниками та їх активністю, обумовленою глобальними кліматичними змінами, а саме підвищенням температури у зазвичай холодні місяці року.

Висновки. Особливості проявів бабезіозу собак у м. Запоріжжі та області характеризуються спорадичними проявами протягом року та епізоотичними спалахами у весняно-літній (березень, квітень, травень, червень) і осінній (вересень, жовтень) періоди.

Список літератури.

1. Антіпов А.А., Бахур Т.І., Гончаренко В. П., Кравченко С.Є. Поширення бабезіозу собак у м. Біла Церква. *Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції, 15-16 лютого 2018 року.* -Полтава: ТОВ НВП "Укрпромторгсервіс", 2018. С. 60-62.

2. Соловійова, Л. М. Діагностика та лікування за бабезіозу собак / Л. М. Соловійова // Ветеринарна медицина. 2012. Вип. 96. С. 326-328.

ЗАСТОСУВАННЯ ОРГАНІЧНИХ КИСЛОТ В ЯКОСТІ АЛЬТЕРНАТИВИ АНТИБІОТИКІВ В ПТАХІВНИЦТВІ

Максимчук Я.А.¹, здобувач вищої освіти третього ступеню,
Johan van der Elsen², CEO and business development manager NeTaG BV,
Масюк Д.М.¹, д.вет.н., професор,
Неверковець Н.Ю.¹, зав. відділу бактеріології та біотехнології НДЦ БЕКР,

¹ - Дніпровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпро, Україна,

² - Zwolle, Overijssel, Netherlands

maksymchuk_vet@ukr.net

Птахівництво займає важливе місце серед форм тваринництва через його широке поширення, ефективність та короткий технологічний цикл. На сучасному етапі розвитку цієї галузі створено оптимальні умови для реалізації генетичного потенціалу птахів.